OpenGL זה...

לא:
- שפת תכנות
- ספריית תוכנת
- ממשק חלונאות

```
glBegin(GL_POLYGON);
  glColor3f(0, 1, 0);
  glVertex3f(-1, -1, 0);
  glVertex3f(-1, 1, 0);
  glVertex3f(1, 1, 0);
  glVertex3f(1, -1, 0);
glEnd();
```

כן:
- הגדרה של ממשק, מסמך.
- Application Programming Interface
- סטנדרט - Cross Language, Cross Platform
- מגדיר בערך 250 פקודות
- "האסמבלי של גרפיקה ממוחשבת"

OpenGL זה...

- **Open** - סטנדרט פתוח, כל אחד יכול לממש.
- **GL** - Graphics Library
- ספריות נלוות:
  - **GLU** - OpenGL Utility - ספריית עזר סטנדרטית.
  - **GLUT** - OpenGL Utility Toolkit - מימוש בסיסי של GUI, תפריטים, חלונות, קלט מעכבר ומקלדת (crossplatform!)
  - **לכל מערכת הפעלה**
    - **WGL** - ספריית עזר לחלונות
    - **GLX** - ספריית עזר ליוניקס, לינוקס
    - **AGL, CGL** - ספריות עזר למקינטוש
    - **JOGL, LWJGL** - פורט ל Java

למה זה טוב?

- גרפיקה ב"דוס"
  Mode 13h (Mode X)
  כתיבה ישירה ל **0xA0000** (VGA Block)
  תלת מימד? אין, ניתן לממש בתוכנה
  חבילות תוכנה proprietary (graphics של פסקל?)

```
asm
   mov ax, 0013h
   int 10h
end;
```

אבסטרקציה מהחומרה וממערכת ההפעלה

לא חלק מ OpenGL:
יצירת חלונות
אינטראקציה עם המשתמש (...?)

OpenGL - מימושים

- ATI, nVidia, Matrox, 3dfx (RIP)
  - Stubים לחומרה
    - `opengl32.dll`
    - `libGL.so`
- opengl32.dll - Microsoft
  - מימוש בתוכנה
    - התקנת default
    - Windows XP SP2

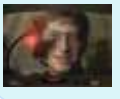

- Linux
  - libGL.so – mesa 3D - מימוש חומרה/תוכנה

Event Driven Programming

OpenGL is a state machine on top of which we program (עד בהמשך)

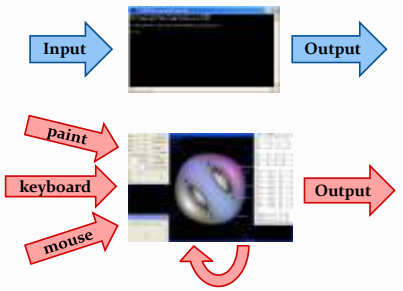

הסינטקס

```
glFunction2f(float a, float b);
  glVertex3f(1.0f, 2.0f, 3.0f);
  glVertex3i(1,1,1);
  glRotated(90.0, 0.0, 0.0, 1.0);

glFunction2fv(float *v);
  float v[] = {1.0f, 2.0f, 3.0f};
  glVertex3fv(v);

GL_CONSTANT
  glEnable(GL_DEPTH_TEST);
  glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);
```

וואריאציות עם int'ים:
`glFunc2i(int a, int b)`
לא מומלץ להשתמש.

הסינטקס

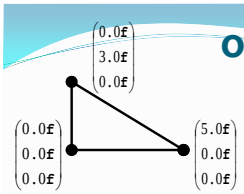

- קורדינטות `glVertex(...)`
  - בדרך כלל `float`
  - אין הגבלה על ערכים
- צבע `glColor(...)`
  - ערכי Red, Green, Blue
  - **בין 0.0 ל 1.0**
  - בדרך כלל `float`

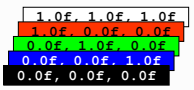

- קבועים - `uint`, 16 או 32 ביט.

```
#define GL_DEPTH_BUFFER_BIT    0x00000100
#define GL_COLOR_BUFFER_BIT    0x00004000
#define GL_DEPTH_TEST          0x0B71
```

התחלת עבודה

יצירת פרוייקט SWT, שימוש ב JOGL

```
final Display display = new Display();
Shell shell = new Shell(display);
final GLCanvas canvas = new GLCanvas(comp, SWT.NONE, data);
final GLContext context =
  GLDrawableFactory.getFactory().createExternalGLContext();

GL gl = context.getGL();

gl.glEnable(GL.GL_DEPTH_TEST);
gl.glColor3f(1.0f, 0.0f, 0.0f);
gl.glNormal3f(...);
gl.glVertex3f(...);
...
```

OpenGL כמכונת מצבים

- OpenGL היא מכונת מצבים.
- ה"מצב" בה נמצאת המכונה נשמר ב `GLContext`
- מה כולל ה"מצב" של מכונת המצבים?
  - צבע נוכחי בו מציירים
  - מטריצות Model, Projection
  - שיטת הציור
    - פוליגונים, קווים, קווים+פוליגונים
  - תאורה
    - איפה יש גופי תאורה, מה המצב שלהם
  - טקסטורות
  - ועוד ועוד ועוד...
- מכונת המצבים מתחילה ממצב default

למה זה טוב?

- ניהול מספר חלונות בו זמנית
- "בערך" OOP-
- המשתמש לא צריך לזכור שום דבר-
- אינטראקציה מהירה עם החומרה-

OpenGL כמכונת מצבים

שליטה על מכונת המצבים

משתנים ספציפיים

`glColor3f()` – צבע נוכחי
`glNormal3f()` – נורמל נוכחי
`glMatrixMode()` – באיזה מטריצה שולטים
`glLineWidth()` – עובי קו
`glLightf()` – פרמטרי תאורה
`glMaterial()` – החומר הנוכחי איתו עובדים
...

אפשר לקבל בחזרה את הערכים מהמכונה

```
glGet...(...)
GL_CURRENT_COLOR, GL_CURRENT_NORMAL, GL_MATRIX_MODE,
GL_LINE_WIDTH, GL_LIGHT1 ...
```

קריאה יקרה! לא להשתמש באופן קבוע

OpenGL כמכונת מצבים

מצב בינארי - מודלק או מכובה

`glEnable()`, `glDisable()`

`GL_DEPTH_TEST` – האם הז' באפר מופעל
`GL_LIGHTING` – האם לבצע תאורה?
`GL_LIGHT1` – האם מופעלת תאורה מס' 1
`GL_CULL_FACE`
...

לקבל את המצב הנוכחי מהמכונה:

`glIsEnabled()`

דוגמא

```
// set the current color to blue.
glColor3f(0.0f, 0.0f, 1.0f);
// render the cow.
renderCow();
// set the current color to green.
glColor3f(0.0f, 1.0f, 0.0f);
// render ground.
renderGround();
```

Per Vertex Operations

- **Vertex - קודקוד, נקודה.**
- הנקודה היא **הפרימיטיב** הבסיסי ביותר והחשוב ביותר.
- רוב הפעולות מתבצעות ונשמרות עבור נקודה.
- קו - מוגדר באופן מלא על ידי 2 נקודות
  - צבע, עובי, קיווקו
  - תכונות הקו מוגדרות על ידי תכונות הנקודות
- פוליגון - מוגדר באופן מלא על ידי 3 נקודות ומעלה
  - צבע, טקסטורה, נורמל
  - תכונות הפוליגון מוגדרות על ידי תכונות הנקודות

$$v = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{pmatrix}$$

נקודות

- עוד שם: Vertex
- ציור נקודה **דוגם את פרמטרי הציור**
  - צבע, חומר
  - טקסטורה
  - נורמל
- גודל מינימאלי של נקודה הוא פיקסל

- יכול להיות גם גדול יותר - `glPointSize()`
- כמה נקודות יכולות להיות קיימות באותה נקודה במרחב
- כמה נקודות יכולות להיות מצוירות באותו פיקסל
  - גם אם הן לא באותה נקודה במרחב.

```
glVertex3f(1.0, 0.0, 1.0);
```

קווים

- קו מתוח בין שתי נקודות

- `glLineStipple()` - מגדיר קווקו.
- `glLineWidth()` - עובי הקו

פוליגון

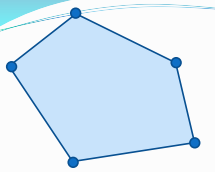

- **שטח סגור בין כמה נקודות**
- `glPolygonMode()` - איך לצייר את הפוליגון
  - רק קווים, רק נקודות, מלא בצבע
  - Front, Back ?

פוליגון

מגבלות:

- **חייב להיות קמורים**

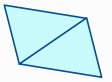

- אסור לגבולות 2 פוליגונים להיחתך (...)

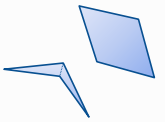

- צריכים להיות באותו מישור (אחרת...)

ציור - הלכה למעשה

- `glBegin()` - התחל ציור
- `glEnd()` - סיים ציור

```
glBegin(GL_POLYGON);
  glVertex2f(0.0, 0.0);
  glVertex2f(4.0, 0.0);
  glVertex2f(6.0, 1.5);
  glVertex2f(4.0, 3.0);
  glVertex2f(0.0, 3.0);
glEnd();
```

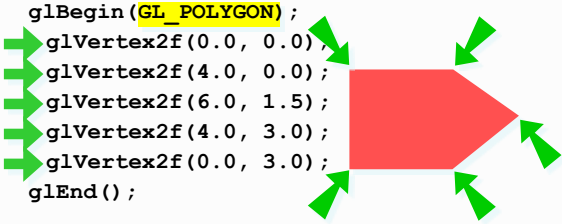

ציור - הלכה למעשה

- `glBegin()` – מסמן את התחלת הגדרת נקודות הציור.
- `glEnd()` – מסמן את סיום ההגדרה
- `glVertex()` - מותר להשתמש רק בין `glBegin()` ל `glEnd()`
  - לא עושה כלום בכל מקום אחר.
- עוד פונקציות שמותר להשתמש בתוך בלוק הציור (אבל לא רק שם)
  - `glColor()`
  - `glNormal()`
  - `glTexCoord()`
  - `glMaterial()`
- בלוקי `glBegin()` - `glEnd()` הם מה שמבוצע בתוך קוד ה paint Event.

glBegin(), glEnd()

```
glBegin(GL_POINTS)
  V0
  V1
  V2
  V3
  V4
  V5
  V6
  V7
glEnd()
```

צייר נקודות

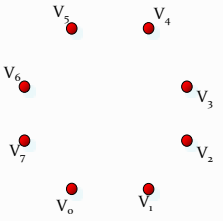

glBegin(), glEnd()

```
glBegin(GL_LINES)
  V0
  V1
  V2
  V3
  V4
  V5
  V6
  V7
glEnd()
```

צייר קווים בודדים בין נקודה אי-זוגית לנקודה זוגית

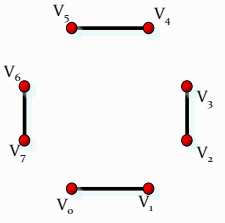

glBegin(), glEnd()

```
glBegin(GL_LINE_LOOP)
  V0
  V1
  V2
  V3
  V4
  V5
  V6
  V7
glEnd()
```

צייר קווים בין כל זוג נקודות שכנות

הבדל מפוליגון?

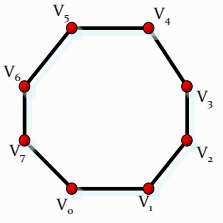

glBegin(), glEnd()

```
glBegin(GL_TRIANGLES)
  V0
  V1
  V2
  V3
  V4
  V5
  V6
  V7
glEnd()
```

משולשים בין נקודות כל שלשה בודדת

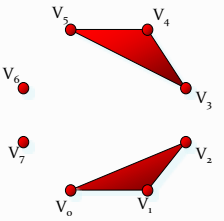

glBegin(), glEnd()

```
glBegin(GL_POLYGON)
  V0
  V1
  V2
  V3
  V4
  V5
  V6
  V7
glEnd()
```

צייר פוליגון

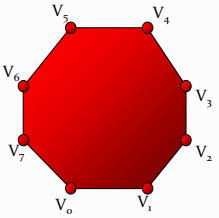

Front, Back Facing Polygon

אלא אם מוגדר אחרת:

- נגד כיוון השעון (CCW) ⟷ פוליגון פונה קדימה (front)
- עם כיוון השעון (CW) ⟷ פוליגון פונה אחורה (back)

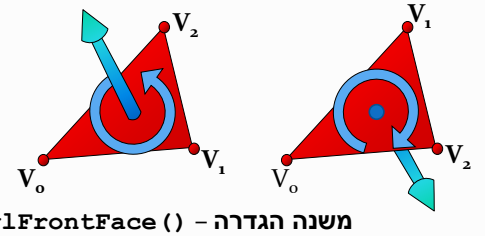

`glFrontFace()` – משנה הגדרה

Back Face Culling

פוליגונים שמכוונים אחורנית לא מרונדרים

```
glEnable(GL_CULL_FACE);
glCullFace(...)
```

מתי להשתמש? מתי לא להשתמש?

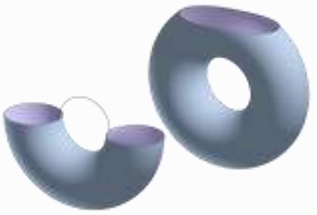

טרנספורמציות

- הדרך להזיז ולשנות את האלמנטים בחלל היא להפעיל עליהם טרנספורמציה.
- ניזכר: נקודה וקטור של 4 מספרים
- טרנספורמציה היא מטריצה 4x4 שמוכפלת בוקטור.

$$v = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} a_0 & a_1 & a_2 & a_3 \\ a_4 & a_5 & a_6 & a_7 \\ a_8 & a_9 & a_{10} & a_{11} \\ a_{12} & a_{13} & a_{14} & a_{15} \end{pmatrix} \quad T(v) = Av = \begin{pmatrix} a_0 & a_1 & a_2 & a_3 \\ a_4 & a_5 & a_6 & a_7 \\ a_8 & a_9 & a_{10} & a_{11} \\ a_{12} & a_{13} & a_{14} & a_{15} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{pmatrix}$$

טרנספורמציות

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & dx \\ 0 & 1 & 0 & dy \\ 0 & 0 & 1 & dz \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$ `glTranslate(dx,dy,dz)`

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$ `glLoadIdentity()`

$$\begin{pmatrix} sx & 0 & 0 & 0 \\ 0 & sy & 0 & 0 \\ 0 & 0 & sz & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$ `glScale(sx,sy,sz)`

טרנספורמציות

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos\alpha & -\sin\alpha & 0 \\ 0 & \sin\alpha & \cos\alpha & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$ `glRotate(α,1,0,0)-X`

$$\begin{pmatrix} \cos\alpha & 0 & \sin\alpha & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -\sin\alpha & 0 & \cos\alpha & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$ `glRotate(α,0,1,0)-Y`

$$\begin{pmatrix} \cos\alpha & -\sin\alpha & 0 & 0 \\ \sin\alpha & \cos\alpha & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$ `glRotate(α,0,0,1)-Z`

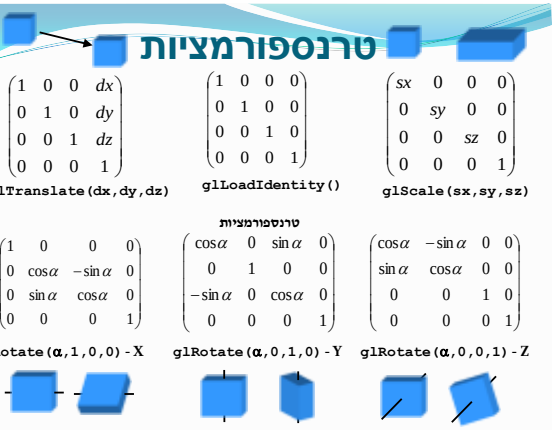

טרנספורמציות

"המטריצה הנוכחית" - חלק מהמצב (State) של OpenGL.
בכל זמן נתון יש מטריצת טרנספורמציה בזכרון.

- `glLoadIdentity()` - העבר למטריצה הנוכחית את טרנספורמציית היחידה.
- `glTranslate()` - הכפל את המטריצה הנוכחית בטרנספורמצית הזזה: מרחק ב3 מימדים
- `glScale()` - הכפל את המטריצה הנוכחית בטרנספורמציית מתיחה - ב 3 מימדים, סביב הראשית
- `glRotate()` - הכפל את המטריצה הנוכחית בטרנספורמציית סיבוב - זווית סביב ציר (ווקטור)

שימוש בטרנספורמציות

סדר הפעלת הטרנספורמציות משנה!

```
glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
glLoadIdentity();
glRotate(60,0,0,1);      glTranslate(1,0,0);
glTranslate(1,0,0);      glRotate(60,0,0,1);
glBegin(GL_QUADS) ...
```

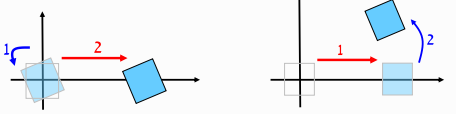

טרנספורמציות

מה היא ה"מטריצה נוכחית" ?
יש כמה מטריצות נוכחיות ששמורות כל הזמן על ידי OpenGL:

- `GL_MODELVIEW` - משנה, מזיזה, מסובבת את המקום בו הולכים לצייר (אחרי השינוי)
- `GL_PROJECTION` - משנה, מזיזה, מסובבת את המצלמה!

איך עוברים ביניהן?

```
glMatrixMode(...);
```

- פעולות מטריצה שיבואו אחרי קריאה זו ישנו את המטריצה שנבחרה.
- בכל זמן נתון אפשר לשנות רק את אחת מהמטריצות.

טרנספורמציות

פונקציות מתקדמות

- `glLoadMatrix()` - החלף את המטריצה הנוכחית במטריצה נתונה. הכללה של `glLoadIdentity()`.
- `glMultMatrix()` - הכפל את המטריצה הנוכחית במטריצה נתונה. הכללה של `glTranslate()`, `glScale()`, `glRotate()`

למה זה שימושי?

$$\begin{bmatrix} m_1 & m_5 & m_9 & m_{13} \\ m_2 & m_6 & m_{10} & m_{14} \\ m_3 & m_7 & m_{11} & m_{15} \\ m_4 & m_8 & m_{12} & m_{16} \end{bmatrix}$$

טרנספורמציות

OpenGL מספקת "מחסנית" של מטריצות.

`glPushMatrix()` - דחוף למחסנית עותק של המטריצה הנוכחית.
`glPopMatrix()` - הוצא מהמחסנית את המטריצה העליונה והחלף את המטריצה הנוכחית בה.

למה זה טוב?

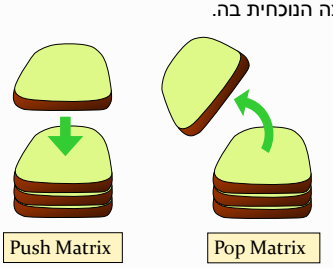

Push / Pop Matrix

```
render_car()
{
   glTranslatef(c_x,c_y,c_z);
   render_car_body();
   glPushMatrix();
      glTranslate(f_x,f_y,f_z);
      glPushMatrix();
         glTranslate(l_x,l_y,l_z);
         render_wheel();
      glPopMatrix();
      glPushMatrix();
         glTranslate(r_x,r_y,r_z);
         render_wheel();
      glPopMatrix();
   glPopMatrix();
   . . .
}
```

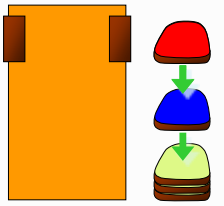

Projection

מטריצת `GL_PROJECTION` שולטת על המצלמה ומה שרואים בה

- מיקום התחלתי, אחרי `glLoadIdentity()` :
  - המצלמה ממוקמת בראשית הצירים
  - מכוונת לכיוון **השלילי** של ציר ה Z.

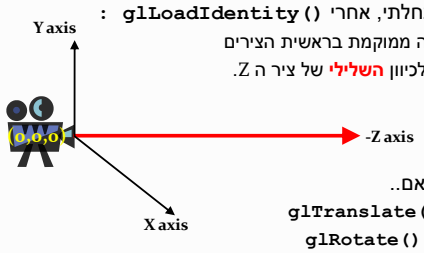

- מה יקרה אם..
  - נזיז? `glTranslate()`
  - נסובב? `glRotate()`

Viewing Volume

- Perspective - מראה פרספקטיבה

פירמידה קטומה

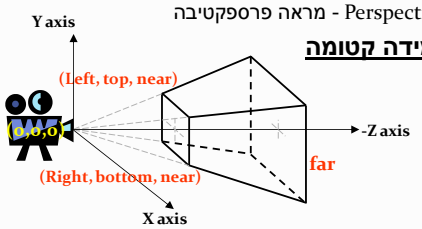


```
glFrustum(left, right, bottom, top, -near, -far);
```

או:

```
gluPerspective(viewAngle, aspectRatio, -near, -far);
```

או:

```
gluLookAt(eye, center, up);
```

Viewing Volume

- Orthographic - מראה אורטוגרפי

קובייה

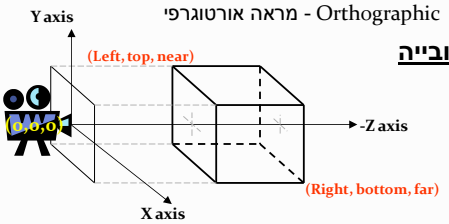


```
glOrtho(left, right, bottom, top, -near, -far);
```

- שינוי מיקום המצלמה?
- שינוי כיוון המצלמה?

Viewing Volume

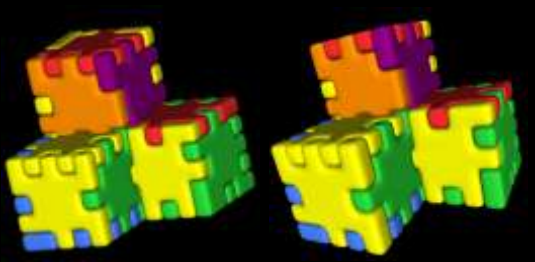

Projection

פרטים אחרונים...

- לשים לב ל Aspect Ratio של המסך.
- לפני שינויי מטריצה, לוודא שהמטריצה הנוכחית היא `GL_PROJECTION`
- להתחיל מ Identity
- לשנות כאשר משתנה גודל החלון.
- `glViewport()` - מגדיר את תחומי החלון בו עובדים.
- גודל ה"מסך" – left, right, top bottom מגדירים מה גודל האובייקטים שאפשר להציג
- האם לסובב את האובייקט ימינה או את המצלמה שמאלה?

באפרים

- חלק משמעותי מהמצב הנוכחי ("state") של OpenGL הוא הבאפרים הנוכחיים.
- מימדי כל באפר הם כמימדי שטח החלון עליו מציירים.
- **Color Buffer** - שומר את הצבע הנוכחי עבור כל פיקסל.

  כאשר מציירים, בסופו של דבר צבע הפיקסלים מגיע לבאפר זה והוא מוצג בחלון התצוגה.
- **Depth Buffer** - ה Z-Buffer של הסצנה. שומר עבור כל פיקסל את עומק הנקודה המוצגת.
- **Accumulation Buffer, Stencil Buffer**

`glClear(...)` - מנקה את הבאפרים לערך התחלתי.

Color Buffer

שומר את הצבע הנוכחי של כל פיקסל

- `glClearColor(...)` - באיזה צבע מתנקה באפר הצבע כאשר מנקים אותו עם `glClear()`
- יש לנקות באפר זה לפני כל פריים. אחרת...

Z-Buffer

מנקודת המבט של הצופה רואים חלקים מסוימים של כל אובייקט

ה Z-Buffer הוא המקום בו נשמרים המידע על העומק של כל פיקסל.

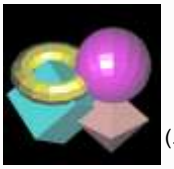

`glEnable(GL_DEPTH_TEST);`

מפעיל את ה Z-Buffer של OpenGL. (אחרת...)

Z-Buffer

- `glClearDepth(1.0);`

כאשר מנקים את ה Z-Buffer, לאיזה ערך הוא מתנקה?

- כמעט אף פעם לא שונה מ 1.0

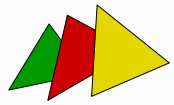

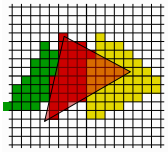

- `glDepthFunc(GL_LEQUAL);`

מגדיר את פונקציה ההשוואה בין שני ערכים

פוליגון 1 - עומק = 0.3

פוליגון 2 - עומק = 0.2 ➔ יבחר לתצוגה.

פוליגון 3 - עומק = 0.4

- כמעט אף פעם אין סיבה לשנות מ `GL_LEQUAL`

Double Buffering

אם את הבאפר הנוכחי כרגע ניקינו כדי לצייר עליו מחדש..
איך הוא עדיין מוצג על המסך?

Double Buffering:

- יש 2 סטים של באפרים
- כאשר מציירים על אחד, השני מוצג בחלון התצוגה.
- כאשר מסיימים לצייר, יש לקרוא ל

```
canvas.swapBuffers();
```

אחרת...

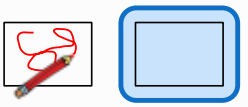

צבעים וחומרים

כאשר לא משתמשים בתאורה

```
glDisable(GL_LIGHTING);
```

הצבע שמקבל כל Vertex הוא הצבע הנוכחי.

```
glColor3f(float r, float g, float b);
glColor4f(float r, float g, float b, float a);
```

כל ערך בין 0.0 ל 1.0

- r - ערך האדום
- g - ערך הירוק
- b - ערך הכחול
- a - ערך השקיפות (ברירת מחדל = 1.0)

Shading Models

```
glShadeModel(GL_FLAT);
glBegin(GL_QUADS);
    glColor3f   (1.0,0.0,0.0);
    glVertex3f(0.0,0.0,0.0);
    glColor3f   (0.0,1.0,0.0);
    glVertex3f(1.0,0.0,0.0);
    glColor3f   (0.0,0.0,1.0);
    glVertex3f(1.0,1.0,0.0);
    glColor3f   (1.0,1.0,0.0);
    glVertex3f(0.0,1.0,0.0);
glEnd();
```

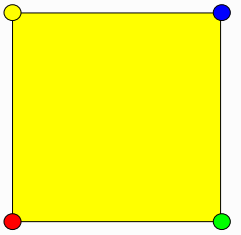

איזה נקודה נבחרת?

Shading Models

```
glShadeModel(GL_SMOOTH);
glBegin(GL_QUADS);
    glColor3f   (1.0,0.0,0.0);
    glVertex3f(0.0,0.0,0.0);
    glColor3f   (0.0,1.0,0.0);
    glVertex3f(1.0,0.0,0.0);
    glColor3f   (0.0,0.0,1.0);
    glVertex3f(1.0,1.0,0.0);
    glColor3f   (1.0,1.0,0.0);
    glVertex3f(0.0,1.0,0.0);
glEnd();
```

Gouraud!

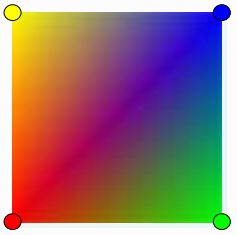

עוד מידע...

- הספר האדום - OpenGL Programming Guide
- Nate Robins OpenGL tutorials
- NeHe tutorials
- **MSDN !**
- האתר הרישמי: http://www.opengl.org
- http://en.wikipedia.org/wiki/Java_OpenGL

- Google is your friend